

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: V. H.
proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963,
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 8. 2024, č. j. X.

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 29. 8. 2024, č. j. X. se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení výše označeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty námitky žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení čj. X. ze dne 4. 6. 2024, kterým žalovaná snížila žalobkyni stupeň invalidity a výši invalidního důchodu podle ustanovení § 55 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, tak, že ode dne 6. 8. 2024 namísto invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně jí náleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, neboť dle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu

(dále jen „IPZS“) pro první stupeň řízení ze dne 20. 5. 2024 je účastnice řízení invalidní pro invaliditu prvního stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 40 %. Invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně činí ke dni vydání napadeného rozhodnutí 10 389 Kč měsíčně.

2. Žalobkyně v žalobě tvrdila, že posudkový lékař učinil tento závěr, aniž by podrobněji zkoumal její zdravotní stav. Na jednání nebyla přizvána, takže si nemohl učinit odpovídající představu o jejím zdravotním postižení. Nezhodnotil podle žalobkyně její celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity vzhledem k položce č. 8, kapitoly VI. přílohy vyhlášky č. 359/1999 Sb. Jak vyplývá z lékařských zpráv, žalobkyně trpí postižením pohybového aparátu. Denní aktivity jsou velice omezeny, je výrazně funkčně limitovaná a není tedy schopna vykonávat pracovní činnost. K tomu žalobkyně přiložila lékařské zprávy z neurologie ze dne 07.10.2024 a ze dne 14. 11. 2024 u MUDr. J. Posudkový lékař nevzal v úvahu podle žalobkyně ani to, že se její stav oproti stavu v roce 2018 nadále zhoršil. Dochází k omezení pohyblivosti v takovém stupni, že bolestí nemůže spát, bez pomoci se nedostane do sprchy a často se bez pomoci nezvedne z toalety. Velice omezena je též při vaření a běžné domácí práci.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí s tím, že na základě námitek podaných žalobkyní do rozhodnutí o snížení výše invalidního důchodu, nechala žalovaná v rámci řízení o námitkách vypracovat nový posudek o zdravotním stavu a invaliditě žalobkyně. Protože posudkem IPZS ze dne 22. 8. 2024 byla potvrzena invalidita prvního stupně, které odpovídá zjištěný pokles pracovní schopnosti ve výši 40 % ode dne 20. 5. 2024, žalovaná uplatněné námitky zamítla. Jedná se o nárok na invalidní důchod, jenž je odvozen od invalidity, přičemž posouzení zdravotního stavu a invalidity je otázkou medicínskou. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je LS syndrom s pravostrannou prevalencí. Na základě doložených lékařských nálezů posudkový lékař vyhodnotil dané postižení jako středně těžké funkční postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1 c) přílohy k vyhlášce, pro které zvolil z procentní míry poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30 - 40 % horní hranicí 40 %, a to pro chronicitu potíží a rovněž jsou horní hranicí rozpětí zohledněna i ostatní doložená onemocnění. Není odůvodněné použití § 3 odst. 1 vyhlášky. Zdravotní postižení nelze hodnotit dle stejné kapitoly a oddílu dle položky 1d), neboť není prokázáno těžké funkční postižení s těžkým postižením více úseků páteře s trvalými projevy kořenového dráždění, není prokázán trvalý funkčně významný neurologický nález s těžkým poškozením nervů, rovněž nejsou prokázány závažné parézy ani svalové atrofie, nejsou prokázány těžké poruchy hybnosti končetin ani závažné poruchy funkce svěračů. Ostatní doložená onemocnění neprokazují natolik závažné posudkově významné skutečnosti, které by odůvodňovaly změnu posudkového závěru. Lékařem námitkového řízení však byla zohledněna přiznáním horní hranice daného procentního rozmezí. Námitka žalobkyně týkající se osobní neúčasti při posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem není podle žalované důvodná, neboť právní úprava v ust. § 8 a § 16a zopsz obligatorně nezakotvuje osobní účast posuzované osoby. Ust. § 7 vyhlášky o invaliditě stanoví náležitosti posudku. Daný pokles invalidity je tedy možné určit jen za pomoci zjišťovací lékařské prohlídky, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 4 Ads 65/2012-21.
4. Žalobu soud shledal důvodnou.
5. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona

o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].

6. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č.j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4.12.2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
7. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25.9.2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č.j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11.11.2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
8. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
9. Soud doplnil dokazování o posudek posudkové komise MPSV CR v Plzni ze dne 13. 2. 2025, podle něhož:
10. Posudková komise MPSV v posudku uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace neurologa při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je pravostranný lumboischiadický syndrom s postižením kořene L5 a S1 na podkladě protruze disku L4/5 a L5/S1 s relativní stenózou páteřního kanálu, chronická vertebrogenní bolest.
11. PK MPSV je v souladu s posudkovým hodnocením IPZS i s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatuje, že u posuzované se jedná o středně těžké funkční postižení, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 40% podle kapitoly XIII, odd. E, položky 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Na horní hranici taxace hodnoceno s ohledem na chronickou vertebrogenní bolest.
12. Nelze hodnotit dle stejné kapitoly, oddílu, položky 1d, neboť se nejedná o těžké funkční postižení, těžké postižení více úseků páteře, s trvalými projevy kořenového dráždění, trvalým funkčně významným neurologickým nálezem, s těžkým poškozením nervů,

závažné parézy, svalové atrofie, poruchy hybnosti končetin, závažné poruchy funkce svěračů, pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení, některé denní aktivity značně omezeny.

13. Žalobkyně byla posuzována jako dělnice.
14. Vzhledem k tomu, že posuzovaná není schopna využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, pokračovat v předchozí výdělečné činnosti se podle § 4 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 %. V tomto se posudek liší od předchozích posudkových hodnocení.
15. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 50%. Datum vzniku invalidity druhého stupně dnem 25. 6. 2018 - trvá. Stanovena platnost trvale vzhledem k charakteru onemocnění.
16. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není schopna práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách. Schopna lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu. Schopna práce s dodržením výše uvedených obecných pracovních kontraindikací.
17. K datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb.
18. Dle názoru soudu posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně a s lékařskými zprávami předloženými v řízení před soudem. V řízení před soudem byli účastníci seznámeni s obsahem posudku. Soud proto posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý.
19. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalovaného. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá 50 %, což podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění odpovídá pouze invaliditě druhého stupně.
20. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobkyně je invalidní pouze v prvním stupni, bylo její rozhodnutí založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto její (předmětnou žalobou napadené) rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.).
21. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedení dokazování v soudním řízení, tedy že invalidita druhého stupně žalobkyně vznikla ke dni 25. 6. 2018 a od té doby trvá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalobkyně, jež měla ve věci plný úspěch. Žalobkyni však žádné náklady nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu

v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 11. března 2025

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně